

hantering av kariesrisk[†]

3 AVGÖR

patientens kariesrisk

4 UPPRÄTTA

individuell
behandlingsplan

Rekommenderad Duraphat®-behandling för kariesriskpatienter

KARIESRISK	LÅG KARIESRISK/ SANNOLIKHET	MÅTTLIG KARIESRISK/ SANNOLIKHET	HÖG KARIESRISK/ SANNOLIKHET
På kliniken Alla patienter	Duraphat® 22,6 mg/ml dentalsuspension 	Duraphat® 22,6 mg/ml dentalsuspension 	Duraphat® 22,6 mg/ml dentalsuspension
Användning	2 gånger årligen	2-4 gånger årligen	4 gånger årligen
Hemma Patienter 16 år och äldre	Ingen indikation	Duraphat® 5mg/g F ⁻ tandkräm Singelpack	Duraphat® 5mg/g F ⁻ tandkräm Singelpack
Ordination baserad på återbesök inom 3 månader	Ingen ordination	3 förpackningar	3 förpackningar
Ordination baserad på återbesök inom 6 månader	Ingen ordination	6 förpackningar	6 förpackningar

[†] Baserat på ICDAS internationella kariesklassificerings- och hanteringssystem (ICCMS™). *1 tub Duraphat räcker till ungefär 1 månad vid användning 3 gånger dagligen.
**Friska ytor och/eller inaktiva skador ICCMS™ Guide. Tillgänglig på: <https://www.iccms-web.com/uploads/asset/592845add7ac8756944059.pdf>. Hämtad december 2019.

Läkemedlets namn: Duraphat® 5 mg/g tandkräm. 1 g tandkräm innehåller 5 mg fluor (som natriumfluorid), motsvarande 5 000 ppm fluorid. **Indikation:** Förebyggande av dental karies hos ungdomar och vuxna, speciellt hos patienter med risk för multipla kariesangrepp (karies i tandkrona och/eller tandrötter). **Kontraindikationer:** Överkänslighet mot den aktiva substansen eller något av de övriga innehållsämnen. **Varningar och försiktighet:** Ska inte användas av barn och ungdomar under 16 år. Bör endast användas efter samråd med tandläkare på grund av det höga fluorinnehållet. Ett ökat antal möjliga källor för fluor kan leda till fluoros. Innan Duraphat® används, bör en genomgång av det totala intaget av fluorid göras. Fluor i form av tabletter, droppar, tuggummi, geler eller tandlack och fluoriderat vatten eller salt ska undvikas under användningen. Vid beräkning av det rekommenderade intaget av fluoridjoner, som är 0,05 mg/kg/dygn från samtliga källor, och som inte bör överstiga 1 mg per dygn, bör hänsyn tas till möjligt intag av tandkräm (en tub Duraphat® tandkräm innehåller 255 mg fluoridjoner). Innehåller natriumbensoat, som kan verka svagt irriterande på hud, ögon och slemhinnor. **Graviditet och amning:** Ska inte användas under graviditet och amning om inte en noggrann risk/nyttavvärdering har gjorts. **Innehavare av godkännande för försäljning:** Colgate-Palmolive A/S, Bredevej 2A 2830 Virum, Danmark. **Receptstatus och förmån:** Receptfritt. Förmånsberättigat. 1 x 51 g tub. **Senaste översyn av produktresumé:** 2016-12-13. För ytterligare information: www.fass.se.

Läkemedlets namn: Duraphat® 22,6 mg/ml (fluorid) dentalsuspension. **Indikation:** Kariesprofylax. **Kontraindikationer:** Ulcerös gingivit och stomatit. Överkänslighet mot det aktiva innehållsämnet eller mot något hjälpämne. **Varningar och försiktighet:** Appliceras av tandläkare. Applicering till hela tanduppsättningen bör inte ske på tom mage. Tub: Förpackningens material innehåller latex. Kan ge allvarliga allergiska reaktioner. Samma dag som Duraphat® har applicerats, skall ej andra högdoserade fluorpreparat användas. Regelbundet intag av fluoridtabletter bör avbrytas under några dagar. **Graviditet och amning:** Bör undvikas under graviditet. Det inte finns tillräckligt med information om fluorid utsöndras i bröstmjölk. **Innehavare av godkännande för försäljning:** Colgate-Palmolive A/S, Bredevej 2A, 2830 Virum, Danmark. **Receptstatus och förmån:** Receptpliktigt. Ej förmån. **Förpackningar:** Ampuller: 5 x 1,6 ml; tuber: 1 x 10 ml. **Senaste översyn av produktresumé:** 2016-10-07. Ytterligare information finns på www.fass.se.

EN GUIDE FÖR Fluorbehandling vid bedömning och

2 BEDÖM

karies

1 FASTSTÄLL

patientens risknivå

1 FASTSTÄLL

Fastställ patientens risk genom att kombinera de individuella och intraoral riskfaktorerna

Individuella riskfaktorer

- strålbehandling i huvud- och nackområdet
- socioekonomisk status • dålig munhygien
- torr mun • kost med hög sockerhalt • otillräcklig lokal fluorexponering • tandkontroll endast vid symtom

Intraoral riskfaktorer

- tidigare karies och aktiva skador • ortodontisk apparatur
- fyllningar och andra orsaker till ökad plackansamling
- ansamling, tjock och klabbig plack • minskad salivutsöndring/torr mun • exponerade rottytor pulpa • ulceration • fistel • abscess

2 BEDÖM

Bedöm kariesstadiet

Initialkaries

Visuell stadiindelning

- Frisk yta
- Initialkaries
- Måttlig karies
- Omfattande karies

Initialkaries

Stadieindelning med röntgen

- Frisk yta
- Initialkaries
- Måttlig karies
- Omfattande karies

Bedöm om kariesskadorna är aktiva eller inaktiva

Aktiv

- Skrovlig och matt yta
- Vita - gulaktiga skador
- Oftast täckta med plack
- Rotkaries: mjuk, läderartad

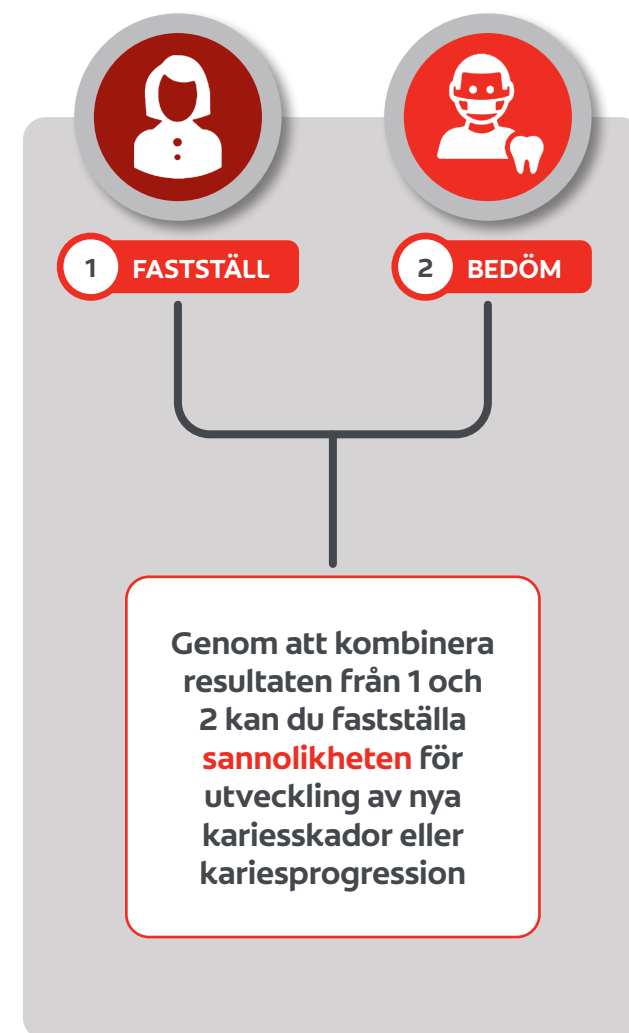

Inaktiv

- Mjuk, blank yta
- Vit, gulbrun, svart
- Ofta utan plack
- Rotkaries: hårda skador

3 AVGÖR

Avgör patientens kariesrisk/sannolikheten för utveckling av nya karieskador eller progression av befintliga skador

	NUVARANDE KARIESSTATUS		
PATIENT RISK	Inga aktiva karieskador**	Initiala aktiva karieskador	Måttliga eller omfattande aktiva karieskador
Låg risk	Låg sannolikhet	Måttlig sannolikhet	Måttlig sannolikhet
Måttlig risk	Låg sannolikhet	Måttlig sannolikhet	Hög sannolikhet
Hög risk	Måttlig sannolikhet	Hög sannolikhet	Hög sannolikhet

Patientens övergripande kariesrisk/sannolikhet avgör vad som ska göras

4 UPPRÄTTA

Upprätta en individuell plan för egenbehandling av karies tillsammans med patienten

Vad du ska göra

- Motivation och instruktion för bättre munhygien
- Kostrådgivning (för patienter med måttlig/hög sannolikhet)
- Läke medelsrådgivning (för patienter med måttlig/hög sannolikhet)
- Högfleurbehandling - se baksida - i hemmet och på kliniken - Information om användning/ordination

Vad patienten ska göra

- Förbättra munhygien enligt tandläkarens/tandhygienistens anvisningar
- Minska mängden socker och frekvensen av sockerintag
- Fråga läkaren om läkemedel som kan orsaka muntorrhet
- Borsta tänderna med rekommenderad eller ordinerad fluortandkräm
- Möte för överenskomna kontroller

När ska du träffa patienten igen

- Återbesök ska anpassas efter patientens ålder och riskstatus
- Kariesrisken ska bedömas regelbundet då situationen kan förändras med tiden